

КОНВЕНЦИЈА
О ЈУРИСДИКЦИЈИ И ИЗВРШЕЊУ ОДЛУКА У ГРАЂАНСКИМ
И ТРГОВАЧКИМ СТВАРИМА
Донета у Лугану 16. септембра 1988,
(88/592 ЕЕЦ)

I. Глава
ОБИМ ПРИМЕНЕ

Члан 1.

Конвенција ће се применити на грађанске и трговачке ствари, без обзира на карактер суда или трибунала. Она се не примењује на јавне приходе, царине и административне ствари.

Ова Конвенција се неће применити на:

1. статус и правну способност физичких лица, права на имовину која произилазе из брачноимовинских односа и из наслеђивања;
2. стечај и ликвидацију (winding up) инсолвентних компанија и других правних лица, судске споразуме, поравнања (compositions) и сличне поступке;
3. социјално осигурање;
4. арбитражу.

II. Глава
ЈУРИСДИКЦИЈА

1. Одељак
Опште одредбе

Члан 2.

Лицима са домицилом у Страни уговорници које обухвата Конвенција може се, без обзира на држављанство, судити пред судом те државе.

На лица која су држављани државе у којој имају домицил, биће примењена правила јурисдикције која важе за држављане те државе.

Члан 3.

Лицима која имају домицил у Држави уговорници може бити суђено пред судом друге стране уговорнице само на основу правила обухваћених одељцима 2-6 ове Главе.

- Изузетно, неће се применити ако су супротни:
- у Белгији: чл. 15. Грађанског законика и чл. 638. Судског закона,
  - у Данској: чл. 246.(2) и (3) Закона о грађанском поступку,
  - у Савезној Републици Немачкој: чл. 23. Закона о грађанском поступку,
  - у Грчкој: чл. 40. Закона о грађанском поступку,
  - у Француској: чл. 14. и 15. Грађанског закона,
  - у Ирској: правила која заснивају јурисдикцију на чињеницама из докумената којима је инициран поступак који је послужио против туженог за време његове привремене присутности у Ирској,
  - у Исланду: чл. 77. Грађанско судског закона,
  - у Италији: чл. 2. и 4. пос 1. и 2. Грађанског судског поступка,
  - у Луксембургу: чл. 14. и 15. Грађанског закона,
  - у Холандији: чл. 126.(3) и 127. Закона о грађанском поступку,
  - у Норвешкој: одељак 32. Закона о грађанском поступку,
  - у Аустрији: чл. 99. Акта о судској јурисдикцији,
  - у Португалу: чл. 65.(1)(ц) и 65. (А)(ц) Грађанског судског поступка и чл. 11. Закона о поступку у радним односима,
  - у Швајцарској: форума sequestri, према чл. 4. Закона о међународном приватном праву,
  - у Финској: друге, треће и четврте сентенце првог одељка 10. главе Закона о судској процедури,
  - у Шведској: прве сентенце 3. одељка 10. главе Закона о судској процедури,
  - у Уједињеном краљевству: правила према којима је неприкладна јурисдикција заснована на:
    - (а) документу којим је инициран поступак који је послужио против туженог за време његове привремене присутности у У.К.,
    - (б) присуства имовине која припада туженом,
    - (ц) заплене имовине на територији У.К. на захтеве тужиоца.

Члан 4.

Ако тужени нема домицил у Држави уговорници, Јурисдикција суда неке Државе уговорнице биће одређена према одредбама те државе а у складу са одредбама чл. 16.

Према туженом из претходног става свако лице, са домицилом у Држави уговорници може, без обзира на држављанство, користити правила о јурисдикцији која су на снази у тој држави а посебно специјалне прописе из другог става члана 3. и то на исти начин као и држављани државе.

2. Одељак Посебна јурисдикција

Члан 5.

Лице са домицилом у Држави уговорници може у другој Држави уговорници бити суђено:

1. у стварима из уговора, пред судом места извршења обавеза; у стварима из индивидуалних уговора о раду, места где послодавац обично обавља рад или, ако послодавац не обавља рад ни у једној земљи, то место може бити место посла за који је преузета обавеза;

2. у стварима издржавања пред судом места где поверилац издржавања има пребивалиште или редовно боравиште или, у акцесорним стварима (ancillary) у поступку у вези са статусом лица, које оно прихвата на основу

свог права, јурисдикцију за такав поступак, без обзира да ли су заснована на држављанству странака;

3. у стварима из вануговорне одговорности (tort, delict, quasi delict) пред судом места где је настао штетни (harmful) догађај;

4. у погледу грађанског захтева за накнаду штете произишле из радње чија је последица покретање кривичног поступка, пред судом места где се изводи такав поступак; овај суд има јурисдикцију да према свом праву подржи грађански поступак;

5. у погледу спорова који произилазе из чинидби огранка, агенције и друге установе пред судом места где је смештен тај огранак, агенција или установа;

6. у погледу способности улагача (settlor), староца имовине (trustee), или бенефициара на повереној имовини (trust), створеним на основу закона, радњама или писаним инструментима или створеним усмено али са писменим доказима, пред судом места доминила "труста".

7. у погледу спорова који се односе на исплату списка захтева за спасавање брода и товара, или само товара пред судом места оних државних органа под чијом влашћу је брод и товар односно товар:

(а) који је узапћен ради исплате, или

(б) који може бити узапћен, али су закуп и друга обезбеђења већ дата; који закони предвиђају да ће се применити само ако је захтевано да и тужени има интерес на броду и товару или само на товару, или ако такав интерес за спасавање постоји.

Члан 6.

Лицу са домицилом Држави уговорнице може бити суђено:

1. ако има један или више тужених, пред судом где један од њих има домицил;

2. ако је треће лице странка или гарант или јемац или трећа странка, учествује у поступку, пред судом покретања првог поступка, без обзира да ли је заснован на предмету, његовом померању изван јурисдикције који би могао да буде надлежан у том случају;

3. о противтужби која произилази из истог уговора или из чињеница на којима се заснива тужба пред судом где је раније поднета прва тужба (original claim pending);

4. у стварима које се односе на уговор, ако тужба може бити комбинована са тужбом против истог туженог у стварима које се односе на стварна права (rights in rem) на непокретној имовини, пред судом Државе уговорнице у којој се налази имовина.

Члан 6А

Када на основу ове Конвенције суд Државе уговорнице има јурисдикцију по тужбама које се односе на одговорност која произилази из коришћења или управљања бродом, тај суд или неки други суд који га у том циљу замењује по унутрашњем праву те државе може бити надлежан за ограничење такве одговорности.

3. Одељак

Члан 7.

У стварима које се односе на осигурање, јурисдикција ће бити одређена, без утицаја на одредбе из члана 4. и 5. (5).

Члан 8.

Осигуравачу са домицилом Држави уговорници може бити суђено:

1. пред судом државе где је његов домицил; или
2. у другој држави, пред судом места где ималац полисе има домицил;

или

3. ако је саосигуравач, пред судом Државе уговорнице у којој је покренут поступак против водећег осигуравача.

Осигуравач који нема домицил у Држави уговорници али има огранак, агенцију или другу установу у једној од Држава уговорница, у споровима који произилазе из радњи огранка, агенције или установе, сматраће се да има домицил у тој држави.

Члан 9.

У погледу одговорности осигуравача или осигуране непокретне имовине, осигуравач може бити додатно суђен пред судом места где је настао штетни догађај. Исто важи и за покретну или непокретну имовину, покрену у истом полисом осигурања а обе су погођене истим догађајем.

Члан 10.

У погледу осигуране одговорности осигуравач може, ако право суда то допушта, бити обухваћен поступком који је оштећени покренуо против осигураног лица.

Одредбе члана 7, 8. и 9. примениће се на директне тужбе које поднесу оштећене странке против осигуравача, где су такве тужбе допуштене.

Ако право меродавно за такве директне тужбе предвиђа, ималац полисе или осигураник могу се придружити тужби као странке, пред судом који за њих има јурисдикцију.

Члан 11.

Без утицаја на одредбе члана 10. ст. 3, осигуравач може покренути поступак само пред судом уговорне стране у којој туженик има домицил, без обзира да ли је ималац полисе осигурани или корисник осигурања.

Одредбе овог одељка примениће се и на противтужбу пред судом коме је већ поднета тужба.

Члан 12.

Одредбе овог одељка неће се применити само ако постоји споразум о јурисдикцији:

1. која је заснована на иступању после покретања спора; или
2. која допушта имаоцу полисе, осигуранику или кориснику осигурања да покрену спор пред другим судом а не пред оним који је одређен у овом одељку; или
3. која је уговорена између имаоца полисе и осигуравача, ако су оба са домицилом или редовним боравком у истој Држави уговорници, и која производи дејство на пренету јурисдикцију на ту државу уговорницу, било да је у њој или ван ње настао штетни догађај, ако такав споразум није у супротности са њеним правом; или
4. која је уговорена са имаоцем полисе а који нема домицил у Држави уговорници, осим ако није реч о обавезном (compulsory) осигурању или осигурању непокретне имовине у Држави уговорници; или која се односи на покривање једног или више ризика утврђених у члану 12А.

Члан 12А.

Следећи ризници су утврђени у члану 12(5):

1. било који губници или штета проузрокована:

(а) поморском броду у току пловидбе, инсталацијама које су постављене са обале или на отвореном мору, или ваздухоплову, која произилази из губитака у вези са њиховим коришћењем за трговачке потребе;

(б) ствари у превозу путничког пртљага који је обухваћен превозом путника тим бродом или ваздухопловом;

2. одговорност, осим за телесне штете путницима или за губитак или оштећење њиховог пртљага:

(а) која произилази из коришћења или управљања бродом, инсталацијама или ваздухопловом као што је утврђено у т. (1) (а) и, ако по закону Државе уговорнице где је средство превоза регистровано, споразум о јурисдикцији у погледу осигурања таквих ризика није забрањен;

(б) за губитак или штету насталу стварима у превозу како је утврђено у тачки (1) (б);

3. финансијске губитке у вези са коришћењем или управљањем бродом, инсталацијама или ваздухопловом како је утврђено у т.(1) (а) а посебно и губитака терета или код закупа средстава превоза;

4. било какав ризик или интерес у вези са оним што је утврђено у т. (1) (3).

4. Одељак

Јурисдикција за потрошачке уговоре

Члан 13.

У поступку који се односи на уговор који је закључило лице за потребе које се не могу сматрати трговачким или професионалним, овде назване потрошачке, јурисдикција ће бити одређена у овом одељку, без утицаја на одредбе члана 4. и 5. (5) као што су:

1. уговор о продаји ствари на одређени број рата кредита; или

2. уговор о закупу са отплататама на рате, или на кредит у било ком облику, сачињен ради продаје ствари; или

3. било који уговор о набавци робе или коришћење услуга:

(а) у држави домицила потрошача, чијем је закључењу претходни посебан позив који му је упућен или о коме је обавештен; или

(б) потрошач је предузео посебне кораке за закључење уговора.

Где потрошач ступи у уговор са странком која није настањена у држави уговорнице, али ту има огранак, агенцију или другу установу у једној од држава уговорница, та странка у свим споровима који произилазе из радњи огранка, агенције или друге установе сматра се као да има домицил у тој држави.

Овај одељак се неће применити на уговоре о превозу.

Члан 14.

Потрошач може покренути поступак против друге стране уговорнице пред судом било стране уговорнице у којој та страна има домицил или пред судом државе уговорнице у којој она сама има домицил.

Друга страна уговорнице може покренути поступак против потрошача само пред судом државе уговорнице где потрошач има домицил.

Ове одредбе се не односе на противтужбу пред судом коме је, у складу са одредбама овог одељка, раније поднета прва тужба.

Члан 15.

Одредбе овог одељка неће се применити само ако постоји другачији споразум:

1. ако се иступи после покретања спора (пред судом); или
2. ако се дозвољава потрошачу да покрене поступак пред неким другим судом а не оним који је одређен у овом одељку; или
3. ако је (пред судом) иступио потрошач или друга уговорна страна а обе су у време закључења уговора имале домицил или редовно боравиште у истој држави уговорници, којој је препета јурисдикција а према њеним прописима такав споразум није у супротности са њеним правом.

5. Одељак Искључива јурисдикција

Члан 16.

Следeћи судови ће имати искључиву јурисдикцију без обзира на домицил:

1. (а) у поступку чији су предмет стварна права на непокретној имовини или на држању непокретне имовине, пред судом државе уговорнице где се налази имовина;

(б) ако у поступку, чији је предмет држање непокретне имовине настало ради приватног коришћења највише у трајању од 6 месеци, суд Државе уговорнице у којој тужени има домицил може имати јурисдикцију ако, у време одређивања државине физичког лица, ни једна од странака нема домицил у држави уговорници где се налази имовина;

2. у поступку чији је предмет ваљаност оснивања, укидања или растурања компаније и других правних лица или удружења физичких и правних лица, или одлука њихових органа, судови државе уговорнице у којој правно лице или удружење има своје седиште;

3. у поступку који има за предмет ваљаност уписивања у јавне регистре, судови оне државе уговорнице у којој се регистар води;

4. у поступку који се односи на регистрацију и ваљаност патената, трговачких жигова, ознака и других сличних права која се траже да буду депонована, или регистрована, суд државе уговорнице у којој се депозит или регистрација реализују, лоцирају или се такво лоцирање прописује према међународним уговорима.

5. у поступку који се односи на извршење пресуда, суд државе уговорнице у којој пресуда треба да се изврши.

6. Одељак Пророгација јурисдикције

Члан 17.

1. Ако су странке, или више њих са домицилом у држави уговорници, уговорили да суд или судови државе уговорнице имају јурисдикцију да реше неки спор који је произишао или може произићи у вези са посебним правним односом, тај суд или ти судови имаће искључиву надлежност. Такав споразум којим се одређује јурисдикција бит ће ваљан ако је:

(а) састављен писмено или се може доказати путем писмена,

или
(б) у облику сагласности која је утврђена у пракси између странака,

(11) у међународном трговачком уговору, у облику који је у складу са обичајима које странке знају или треба да знају и који су у таквој трговини добро познати и које су странке уредно поштовале у типском уговору који је обухваћен посебним трговачким односима или у привреди уопште.

Где је такав споразум закључен између странака од којих ни једна нема домицил у држави уговорнице, суд друге државе уговорнице неће имати јурисдикцију за њихове спорове осим ако се суд, чија је јурисдикција изабрана, огласи ненадлежним.

2. Суд или судови државе уговорнице којима је инструментом улагања (труст инструмент) одређена јурисдикција, имаће искључиву надлежност за сваки поступак покренут против улагача, старатеља и корисника, ако су односи између ових лица и њихова права и обавезе обухваћени тим улагањем.

3. Споразуми или старатељство као инструменти улагања којима је одређена јурисдикција неће имати правну снагу ако су у супротности са одредбама члана 12-15 или судови чију јурисдикцију утврђују не задржавају искључиву надлежност.

4. Ако је споразум којим се одређује јурисдикција закључен у корист само једне странке, она задржава право да покрене поступак пред било којим другим судом који има јурисдикцију на основу ове Конвенције.

5. У стварима које се односе на уговоре појединца о раду, споразум о одређивању јурисдикције имаће правну снагу само ако је заснован после настанка спора.

Члан 18.

Независно од јурисдикције, утврђене одредбама ове Конвенције, суд државе уговорнице пред којим туженик иступи има јурисдикцију. Држава пред којом туженик иступи имаће јурисдикцију. Ово правило неће се применити само ако је иступањем оспорена јурисдикција или други суд има искључиву јурисдикцију на основу члана 16.

7. Одељак

Утврђивање и допуштеност јурисдикције

Члан 19.

Суд државе уговорнице пред којим је започет поступак тужбом поднетом у вези са неком ствари за коју суд друге Државе уговорнице има искључиву надлежност на основу члана 16, на своју иницијативу ће се огласити ненадлежним.

Члан 20.

Кад се туженику са домицилом у једној Држави уговорници суди пред судом друге државе уговорнице и он тамо не иступи, суд ће се на своју иницијативу огласити ненадлежним, без обзира што његова јурисдикција произилази из одредаба ове Конвенције.

Суд ће застати са поступком док се не покаже да је туженик на пригодан начин примио документ о покретању поступка или одговарајући документ који му оставља довољно времена да припреми одбрану или све потребне мере које се предузимају са истим исходом.

Одредбе претходног става ће бити замењене одредбама из члана 15. Ханке конвенције од 15. новембра 1965. о међународној помоћи у погледу судских и вансудских докумената у грађанским и трговачким стварима, ако

такав докуменат покреће поступак или о томе обавештава, буде послат у иностранство у складу са овом Конвенцијом.

8. Одељак Литиспенденција која обухвата тужбе

Члан 21.

Кад поступак обухвата исти основ тужбе која је поднета између истих странака судовима различитих држава уговорница, сваки суд, осим оног коме је прво поднета тужба, на своју иницијативу застаће са поступком за време док се не заснује надлежност суда коме је раније поднета тужба.

Кад се заснује јурисдикција пред којим је први поступак покренут, сви остали судови ће отклонити своју јурисдикцију.

Члан 22.

Када се односне тужбе поднесу судовима различитих држава уговорница сви ови судови, осим суда пред којим је прво започет поступак, могу, док тужбе остају у првом степену, да застану са поступком.

Сваки суд, осим оног пред којим је прво започет поступак, може на захтев једне од странака, да отклони јурисдикцију, ако право тог суда предвиђа спајање (Consolidation) одговарајућих тужби, а први суд има јурисдикцију за обе тужбе.

У смислу овог члана, сматраће се да су тужбе повезане (actions are deemed to be related), ако су тако тесно повезане, да је погоднио саслушање и спајање да би се избегле непомирљиве (irreconcilable) пресуде из одвојених поступака.

Члан 23.

Кад се тужбе поднесу пред више суда држава уговорница који имају искључиву јурисдикцију, сваки од њих, осим суда коме је прво поднета тужба, отклониће своју надлежност.

9. Одељак Привремене мере и мере обезбеђења

Члан 24.

Суд државе уговорнице може да изриче такве привремене мере и мере обезбеђења које су сврсисходне (available) према праву државе, без обзира да ли, према овој Конвенцији, судови неке друге државе имају јурисдикцију за основну ствар.

III. Глава ПРИЗНАЊЕ И ИЗВРШЕЊЕ

Члан 25.

У смислу ове Конвенције под "пресудом" се подразумева свака пресуда коју донесе суд или трибунал државе уговорнице, без обзира да ли се зоне пресуда, декрет или наредба, одлука или писмено за извршење, као и за одређивање трошкова службеника суда.

1. Одељак Признање

Члан 26.

Пресуда донета у држави уговорници биће призната у другој држави уговорници без захтева за посебну процедуру.

Свака заинтересована странка која тражи признање пресуде као главни исход спора може, у складу са процедуром предвиђеном у 2. и 3. одељку ове главе, захтевати одлуку о признању пресуде.

Ако заночети поступак пред судом Државе уговорнице зависи од одређивања конексног питања у вези са признањем, тај суд ће бити надлежан и за то питање.

Члан 27.

Пресуда неће бити призната:

1. ако је признање супротно јавном поретку државе у којој је тражено;
2. ако постоје пропусти у иступању, ако туженом није пружена прописана помоћ документом који је установљен у поступку или одговарајућим документом у разумном времену да припреми своју одбрану;
3. ако је пресуда неспојива са пресудом донетом у спору између истих странака у држави где је признање затражено;
4. ако суд порекла, у циљу доношења пресуде одлучи о претходном питању које се односи на статус или правну способност физичког лица, права и имовине која произилази из брачноимовинског односа, воље или наслеђа на начин који се сукобљава са правилима међународног приватног права државе у којој је признање затражено, осим ако би применила правила међународног приватног права те државе довела до истих резултата;
5. ако је пресуда неспојива са ранијом пресудом донетом у држави која није уговорница а обухвата исти основ тужбе између истих странака, предвидела да каснија пресуда испуњава услове за признање у држави којој се обратило.

Члан 28.

Пресуда неће бити призната ни онда ако је у сукобу са одредбама 3. 4. или 5. одељка III. главе или у случају предвиђеном у члану 59.

Пресуди, даље, може бити одбијено признање у било ком случају из чланова 54. (3) или 57. (4).

Приликом утврђивања основа надлежности утврђене у претходним ставовима, суд или неке друге власти биће везани налазима чињеничног стања на којима је суд порекла засновао своју јурисдикцију.

Јурисдикција суда државе порекла не може разматрати одредбе ставова првог и другог става; употреба јавног поретка у члану 27. (1) у погледу јурисдикције није допуштена.

Члан 29.

Према околностима може бити преиспитана и садржина (substance) стране пресуде.

Члан 30.

Суд Државе уговорнице којој је затражено признање пресуде донете у другој држави уговорници може застати са поступком ако је уложен редовни правни лек (ordinary appeal) у држави где је пресуда донета (lodged).

Суд државе уговорнице у којој је затражено признање пресуде донете у Ирској или Уједињеном Краљевству може застати са поступком ако је извршење укинута (suspended) у држави порекла по основу уложеног правног лека.

II. Одељак ИЗВРШЕЊЕ

Члан 31.

Пресуда суда донета у држави уговорници извршна у тој држави биће извршена у другој држави уговорници на захтев заинтересоване странке за њено извршење.

Иако ће таква пресуда бити извршена у Енглеској и у Велсу, у Шкотској или у Северној Ирској, на захтев заинтересоване странке, биће регистрована за извршење у делу Уједињеног Краљевства.

Члан 32.

I. Захтев се подноси:

- у Белгији "tribunal de premiere instance",
- у Данској "byret",
- у С.Р. Немачкој председнику већа земаљског суда,
- у Грчкој првостепеном суду,
- у Шпанији првостепеном суду,
- у Француској "tribunal de grande instance",
- у Ирској "High Court",
- у Исланду "herabsoðmáti",
- у Италији апелационом суду,
- у Луксембургу председнику "tribunal d'arrondissement",
- у Холандији председнику окружног суда,
- у Норвешкој "herredsrett" или "byret",
- у Аустрији "Landesgericht oder Kreisgericht",
- у Швајцарској:

(а) за пресуде о исплати повчаних износа "juge de la mainlevée", "Rechtsöffnungsrichter", према одредбама о поступку члана 60. и 81. савезног закона о утеривању (poursuite) дугова и о стечају;

(б) за пресуде о извршењу које не гласи на повчану исплату извршном судији кантоналног суда,

- у Финској "overexekutor",
- у Шведској "Svea hovrätt",
- у Уједињеном Краљевству:

(а) у Енглеској и Велсу High Court of Justice или за подршку пресуди Magistrates Court преко "Secretary of State",

(б) у Шкотској "Court of Session" а за подршку "Sheriff Court" преко "Secretary of State",

(ц) у Северној Ирској High Court of Justice а за подршку пресуди Magistrates court преко Secretary of State.

2. Јурисдикција домаћег суда (месна надлежност н.п.) биће одређена према домицилу туженог против кога је извршење затражено. Ако то лице нема домицил у држави где је извршење затражено, према месту које је означено за извршење.

Члан 33.

Поступак у коме се извршење спроводи уређује се по праву државе где је извршење затражено.

Подносилац захтева се мора обратити за помоћ у поступку на подручју јурисдикције оговарајућег суда. Међутим, ако право државе где се тражи извршење не предвиђа такво обраћање, подносилац захтева ће одредити свог пуномоћника "ad litem".

Документи утврђени у члановима 46. и 47. важе и за овај захтев.

Члан 34.

Суд коме је захтев поднет донеће одлуку без одлагања; странка против које је извршење затражено у овом степену не може одговорити (submission) на захтев.

Захтев може бити одбијен само из разлога утврђених у члановима 27. и 28.

Према околностима може се преиспитати садржина пресуде.

Члан 35.

Надлежно службено лице суда ће без одлагања обавестити подносиоца захтева у складу са поступком државе у којој је извршење затражено.

Члан 36.

Ако је извршење одобрено странка, против које је оно затражено, може уложити жалбу у року од месец дана од дана када јој је достављено одговарајуће обавештење о томе.

Ако странка нема домицил у држави уговорници у којој је одобрено извршење одлуке, рок за улагање жалбе износи два месеца и почиње да тече од дана достављања њој лично или у њеном боравишту. Нема продужења рока због даљине (у достављању).

Члан 37.

1. Жалба против одлуке којом се одобрава извршење може се поднети у складу са поступком којим се уређују нарничне ствари (contentious matters):

- у Данској за landsret,
- у Немачкој за Oberlandsgericht,
- у Грчкој за другостепени суд,
- у Шпанији за "Audiencia provincial",
- у Француској за Cour d'appel,
- у Ирској за High Court,
- у Исланду за "Herabsdomari",
- у Италији за Апелациони суд,
- у Луксембургу за Cour superieure de justice који заседа као Cour d'appel,
- у Холандији за суд арондисмана,
- у Норвешкој за "lagsmabrett",
- у Аустрији за Landesgerrich или Lriesgerricht,
- у Португалу за "tribunal de Relacao",
- у Швајцарској за Кантонални суд,
- у Финској за hovtatt,
- у Уједињеном Краљевству:

(а) за Енглеску и Велс High Court of Justice, а за подршку пресуде Magistrates Court;

(б) за Шкотску Court of Session а за подршку пресуди Sheriff Court;
(ц) за Северну Ирску High Court of Justice а за подршку пресуди Magistrates Court.

2. Пресуда против које је уложена жалба може се оспоравати само:

- у Белгији, Грчкој, Шпанији, Италији, Луксембургу и у Холандији пред Апелационим судом,

- у Данској пред министром правде,

- у СР Немачкој пред судским властима ("Rechtsbeschwoerde"),

- у Ирској пред Врховним судом,

- у Исланду пред Апелационим судом,

- у Норвешкој пред Апелационим судом,

- у Аустрији путем приговора за ревизију у другостепеном поступку и позивом на могућност ревизије у опозиционом поступку,

- у Португалу жалбом због правног основа,

- у Швајцарској јавноправним приговором пред федералним судом,

- у Финској пред апелационим судом,

- у Шведској пред апелационим судом,

- у Уједињеном Краљевству простом даљом жалбом на основу права.

Члан 38.

Апелациони суд утврђен у члану 37. (1) по поднетој жалби може застати са поступком, ако је уложена жалба против пресуде у редовном поступку државе порекла, или ако још није истекло време у коме се може поднети жалба; у последњем случају суд може одредити време у коме може бити уложена.

Ако је пресуда донета у Ирској или у Уједињеном Краљевству, било који облик одговарајуће жалбе пред судом државе порекла сматраће се као жалба (редовни правни лек н.п.) у смислу првог става.

Суд може условити извршење на основу одредаба о обезбеђењу.

Члан 39.

У току трајања жалбеног поступка према члану 36. док се не донесе одлука, мере извршења према имовини странке против које је то извршење затражено, могу бити третиране само као мере обезбеђења.

Одлуком којом се одобрава извршење доноси се са снагом одговарајуће мере обезбеђења.

Члан 40.

1. Ако је захтев за извршење одбијен, подносилац се може жалити:

- у Белгији апелационом суду,

- у Данској "landsret",

- у СР Немачкој Oberlandes gericht,

- у Грчкој другостепеном суду,

- у Шпанији Audiencia provincial,

- у Француској Cour d'appel,

- у Ирској High Court,

- у Исланду heradsmagi,

- у Италији апелационом суду,

- у Луксембургу Врховном суду који заседа као апелациони,

- у Холандији "gerechtshof",

- у Норвешкој "lagmannsrett",

- у Аустрији, Landesgericht или Keisgericht,

- у Португалу tribunal de relacao,
- у Швајцарској кантонални суд,
- у Финској "Hovratt",
- у Шведској sven hovratt,
- у Уједињеном краљевству:

(а) у Енглеској и у Велсу High Court of Justice а за подршку пресуди Magistrates Court,

(б) у Шкотској Court Session или за подршку пресуди Sheriff Court,

(и) у Северној Ирској High Court of Justice а за подршку пресуди Magistrates Court.

2. Странака против које је извршење затражено, биће позвана да иступи пред апелационим судом. Ако пропусти иступање, примениће се одредбе првог и другог става члана 20, као да нема домицил ни у једној држави уговорници.

Члан 41.

Пресуда донета по жалби у смислу члана 40. може бити оспорена само:
- у Белгији, Грчкој, Шпанији, Француској, Италији, Луксембургу и у Холандији пред апелационим судом,

- у Данској апелационом суду преко министра правде,
- у СР Немачкој преко судских власти,
- у Ирској Supreme Court,
- у Исланду пред апелационим судом,
- у Норвешкој пред апелационим судом,
- у Аустрији приговором за ревизију,
- у Португалу апелационом на основу права,
- у Швајцарској јавно правним приговором пред Савезним судом,
- у Финској апелационом суду,
- у Шведској апелацијом "högsta domstolen",
- у Уједињеном Краљевству обичном жалбом даљој инстанци.

Члан 42.

Ако страна пресуда обухвата неколико ствари па извршење не може бити спроведено на свима, суд ће одобрити извршење па једној или на свим.

Члан 43.

Страна пресуда којом се изриче периодична исплата на име казне, биће извршена у држави у којој је извршење затражено само ако је суд државе порекла одредио коначни износ плаћања.

Члан 44.

Подносилац захтева који у држави порекла користи у потпуности или делимичну правну помоћ или је ослобођен плаћања трошкова и издатака (сиромашко право) уживаће најповлашћенији положај у поступку према члановима 32-35. у погледу правне помоћи и најшире ослобађање трошкова и издатака према праву државе којој се обраћа.

Међутим, подносилац захтева за извршење одлуке које донесу административне власти у Данској и у Исланду за подршку налога може, у држави где се обраћа, бенефицијис из првог става, ако поднесе одговарајућу исправу (statement) данског или исландског министра правде којима се пот-

врђује да њихов економски положај оправдава одобравање, у целини или делимично, правне помоћи и ослобађање од трошкова и издатака.

Члан 45.

Од странке која у једној држави уговорници тражи извршење пресуде донете у другој Држави уговорници неће се тражити обезбеђење, обвезница или депозит, без обзира да ли су прописани на основу тога што је то лице странац, или што нема домицил односно боравиште у држави где је то извршење затражено.

3. Одељак Опште одредбе

Члан 46.

Странка која тражи признање или захтева извршење треба да приложи:

1. препис пресуде који задовољава услове за њену аутентичност;
2. ако је пресуда донета због изостанка, оригинал или оверени препис исправе којом се потврђује да је странка која је изостала могла да користи списе утврђене поступком или одговарајуће списе.

Члан 47.

Странка која захтева извршење треба да приложи и:

1. исправу којом се потврђује да је пресуда извршена и да је обезбеђена уредна достава према праву у држави порекла;
2. ако је потребно, да је подносилац захтева користио правну помоћ у држави порекла.

Члан 48.

Ако исправе утврђене у члановима 46. (2) и 47. (2) нису приложене, суд може одредити рок за то, примити еквивалентну исправу или, ако сматра да су претходна обавештења довољна, ослободити таквог прилога.

Ако суд то захтева, приложени документат треба превести; превод ће оверити лице које је у једној од Држава уговорница за то квалификовано.

Члан 49.

Неће се тражити легализација или друге уобичајене формалности за документе утврђене у члановима 46. или 47. другом ставу члана 48. или у погледу исправа које подноси пуномоћник "ad litem".

IV. Глава ОРИГИНАЛНИ СПИСИ И СУДСКЕ ОДЛУКЕ

Члан 50.

Исправа формално издата и регистрована као аутентични инструмент који је извршен у једној Држави уговорници биће оглашен извршним и у другој Држави уговорници у поступку који је у складу са чл. 7. и даље. Извршење може бити одбијено само ако је у супротности са јавним поретком Државе од које се захтева.

Издата исправа мора испуњавати услове у погледу аутентичности предвиђене у држави њеног порекла.

Морају бити примењене и одредбе из Главе 3.

Члан 51.

Одлука коју суд изрицања потврди и огласи извршном биће извршна и у Држави обраћања под истим условима као аутентични инструмент.

V. Глава ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 52.

У циљу утврђивања да ли странка има домицил у држави уговорници чији судови расправљају о спору, суд ће применити своје унутрашње право.

Ако странка нема домицил у држави уговорници чији суд расправља о ствари, да би утврдио да ли странка има домицил у другој држави уговорници суд ће применити право те државе.

Члан 53.

У смислу ове конвенције, седиште компаније, или правног лица, или удружења физичких и правних лица, третираће се као њихов домицил. Међутим, да би одредио седиште, суд ће применити правила међународног приватног права.

У циљу утврђивања да ли "trust" има домицил у држави уговорници чији суд расправља о ствари, суд ће применити правила међународног приватног права.

VI. Глава ПРЕЛАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 54.

Одредбе ове Конвенције примениће се само на правне поступке покренуте и засноване на исправама које су формално издате и регистроване као аутентични инструменти после њеног ступања на снагу у држави порекла а у држави где је признање и извршење пресуде затражено.

Међутим, пресуда донета после ступања на снагу ове Конвенције између државе порекла и државе обраћања, у поступку започетом пре њеног ступања на снагу, биће призната и извршена у складу са одредбама III. Главе, ако је јурисдикција заснована на правилима која су у складу са II. Главом ове Конвенције или неке друге конвенције између државе порекла и државе обраћања која важи за такав поступак.

Ако су странке у спору који је настао из уговора закљученог у писаној форми пре ступања на снагу ове Конвенције, а за тај уговор је меродавно ирско право или неког дела Уједињеног Краљевства, судови Ирске или тог дела Уједињеног Краљевства ће задржати своју јурисдикцију за односни спор.